

WAT GEEFT DE CASHFLOWBAROMETER INTENSIEVE VEEHOUDERIJ AAN?

De cashflowbarometer geeft een zicht op de rentabiliteit van de verschillende intensieve-veehouderijsectoren in Vlaanderen. Behalve de rentabiliteit op jaarbasis voor de periode 2012 tot 2016, geven we ook de cashflows weer voor de eerste twee kwartalen van 2017. – Jan Leyten, KBC Land- en Tuinbouwcenter

De analyse voor de varkens-, melkvee- en pluimvee-sector gebeurt telkens voor een standaardbedrijf met gemiddelde technische en bedrijfseconomische resultaten. Op die manier krijgen we een beeld van de gemiddelde rentabiliteit van de sector. Gezien het om sectorgemiddelde cashflows gaat, moeten de cijfers met wel de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden op individueel bedrijfsniveau. De verschillen in rentabiliteit tussen bedrijven kunnen namelijk erg groot zijn.

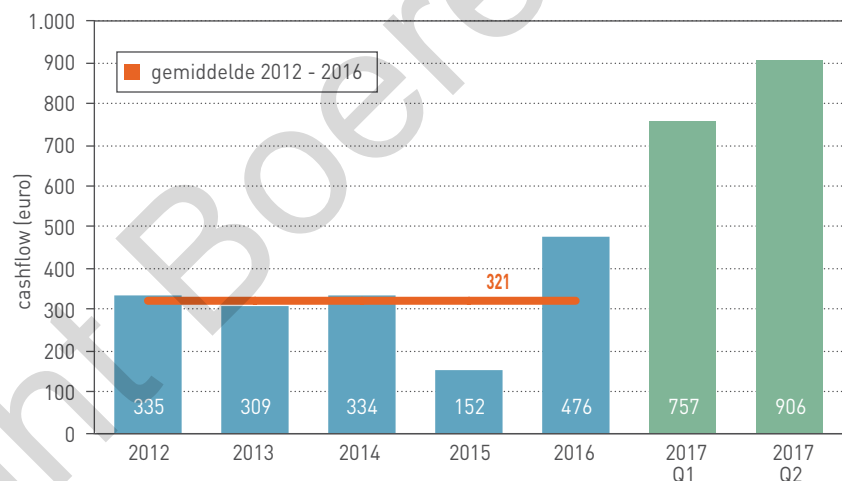
Wat betekent cashflow?

Het begrip cashflow is een interessante economische parameter om de rentabiliteit van een bedrijf of een sector in kaart te brengen. Cashflow is niet meer of minder dan het verschil tussen de inkomende en de uitgaande geldstromen, of met andere woorden de toestand van de portefeuille. Let wel, er bestaan verschil-

rentes), mestafzetkosten en pachten aftrekken en de premies erbij tellen, dan verkrijgen we de beschikbare cashflow, ook wel 'vrije cashflow' genoemd. Dit is wat er werkelijk overblijft om van te leven, te sparen of te investeren.

Varkens

Zeugenhoudery Figuur 1 geeft de gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug weer voor de periode 2012-2016 en voor de eerste twee kwartalen van dit jaar. Onder gemiddeld verstaan we

Figuur 1 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per productieve zeug per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

.....
Interpreteer de cijfers met de nodige omzichtigheid op individueel bedrijfsniveau.

lende definities van cashflow. De hieronder gehanteerde cashflow is de operationele cashflow. Deze wordt berekend door de bedrijfsuitgaven van de bedrijfsinkomsten af te trekken, echter zonder de leninglasten in rekening te brengen. Ook de mestafzetkosten, premies en pachten worden in de weergegeven cashflows niet meegeteld, gezien deze van bedrijf tot bedrijf sterk kunnen verschillen en niet altijd toewijsbaar zijn aan een bepaalde activiteit.

Als we van de operationele cashflow de leninglasten (kapitaalsaflossingen en

Met een gemiddelde operationele cashflow van 7,2 cent per liter melk was de rentabiliteit in de melkveehouderij vorig jaar ongezien slecht.

een zeugenbedrijf met 300 productieve zeugen in het vierwekensysteem met een productiegetal van 28,3.

In de zeugenhouderij bedroeg de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) in de periode 2012-2016 gemiddeld 321 euro per productieve zeug. Van deze sectorgemiddelde cashflow moeten wel nog de mestafzetkosten (gemiddeld 25 euro per zeug) en de kredietlasten (gemiddeld circa 200 euro per zeug) afgetrokken worden om te komen tot de beschikbare cashflow, dat is wat er werkelijk verdiend wordt.

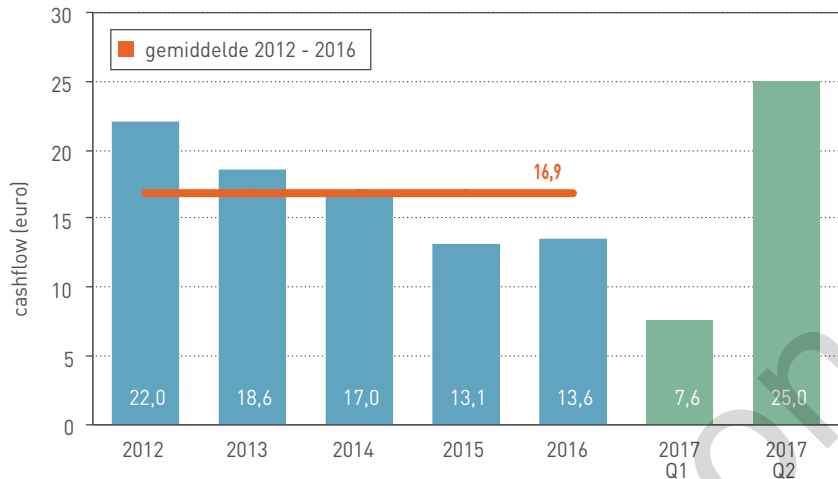
Met een gemiddelde operationele cashflow van 476 euro per zeug was de rentabiliteit in 2016 ruim boven het gemiddelde. Dit sterke resultaat is volledig toe te schrijven aan de biggenprijzen die vanaf begin 2016 sterk stegen. In de eerste jaarhalf 2017 trokken de biggenprijzen verder aan tot een historisch hoog niveau. De oorzaak hiervan is het gedaalde aantal zeugen in Europa, met minder biggen tot gevolg, gecombineerd met een behoorlijke vraag naar biggen door de gunstigere conjunctuur bij de vleesvarkens. Het resultaat is een operationele cashflow van circa 900 euro per zeug op jaarbasis in het tweede kwartaal van 2017. Dat is bijna het drievoudige van de gemiddelde cashflow van de laatste vijf jaar.

Hiermee is het duidelijk dat de economische situatie in de zeugenhouderij sinds begin 2016 een stuk rooskleuriger is dan de voorbije jaren. Ook voor de tweede helft van 2017 zijn de vooruitzichten positief, al dalen de biggenprijzen traditioneel wel in de tweede jaarhalf waardoor de cashflows wellicht lager zullen liggen dan in de eerste semester.

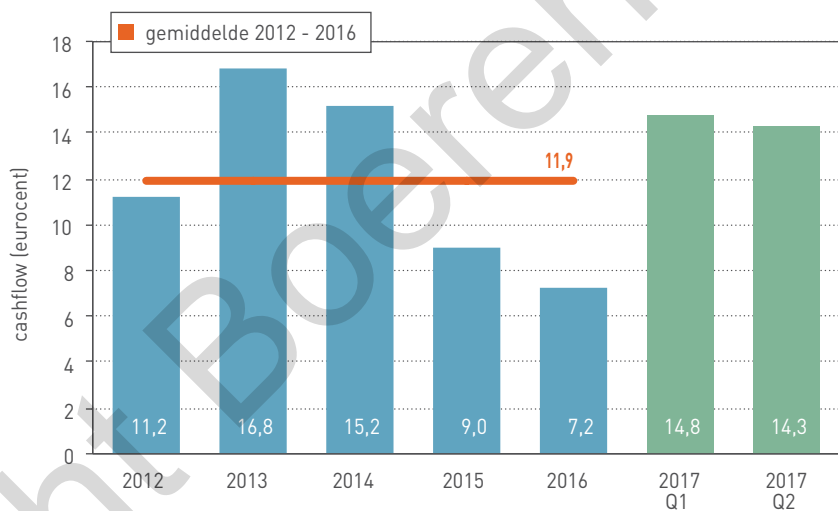
Vleesvarkenshouderij Figuur 2 toont de evolutie van de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) per afgeleverd vleesvarken voor de jaren 2012 tot 2016 en voor de eerste twee kwartalen van 2017. De cijfers hebben betrekking op de zuivere vleesvarkenshouderij waarbij de biggen aangekocht worden.

In de zuivere vleesvarkenshouderij bedroeg de gemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) in de periode 2012-2016 circa 17 euro per afgeleverd vleesvarken. Van deze sectorgemiddelde cashflows moeten nog de mestafzetkosten en de kredietlasten (gemiddeld 12 euro per afgeleverd vleesvarken) afgetrokken worden, om te komen wat er werkelijk verdiend wordt, de beschikbare cashflow.

De cashflow voor 2016 was met 13,6 euro per afgeleverd vleesvarken opnieuw

Figuur 2 Evolutie gemiddelde operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 3 Evolutie van de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) in cent per liter melk per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

beneden gemiddeld en vergelijkbaar met deze voor het jaar 2015. Vanaf het tweede semester van vorig jaar trokken de vleesvarkensprijzen wel aan, om in de eerste jaarhalf van 2017 verder door te stijgen. Anderzijds drukten de hoge aankooprijzen voor de biggen in 2017 wel op de cashflows in de zuivere vleesvarkenshouderij. Vooral in het eerste kwartaal van dit jaar, dat traditioneel het zwakste kwartaal van het jaar is voor de vleesvarkenshouderij, werd de cashflow hierdoor gedrukt. Het tweede kwartaal van 2017 toont cashflows die eerder gemiddeld zijn voor deze periode van het jaar.

De huidige verbetering van de rentabiliteit in de vleesvarkenshouderij is onder meer toe te schrijven aan de sterk toegenomen export van varkensvlees naar China en de lichte daling van het aanbod

van vleesvarkens in Europa, met betere prijzen als resultaat. Of deze gunstige situatie in de tweede jaarhalf zal aanhouden, is onzeker. Vooral de evolutie van de export van varkensvlees naar China is hiervoor bepalend.

Gesloten varkensbedrijven Op de gesloten varkensbedrijven bedroeg de operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten) voor de jaren 2012-2016 gemiddeld circa 29 euro per afgeleverd vleesvarken. Van deze sectorgemiddelde cashflow moeten wel nog de mestafzetkosten en de kredietlasten (gemiddeld 17 euro per afgeleverd vleesvarken) afgetrokken worden, om te komen tot de beschikbare cashflow, het bedrag dat werkelijk verdiend wordt.

De rentabiliteit voor 2016 was met een cashflow van 30 euro per afgeleverd vleesvarkens iets boven het gemiddelde

van de laatste vijf jaar. Voor de eerste jaarhelft van 2017 is de rentabiliteit op een gemiddeld gesloten varkensbedrijf zeer positief. De operationele cashflow per afgeleverd vleesvarken bedraagt 46 euro.

Melkvee

Gezien er tussen melkveebedrijven grote verschillen bestaan inzake premies, mestafzetkosten en pachten, worden deze niet meegeteld in de operationele cashflows. Figuur 3 (p. 9) geeft de evolutie van de gemiddelde cashflow weer in cent per liter melk voor de jaren 2012-2016 en voor de eerste twee kwartalen van 2017.

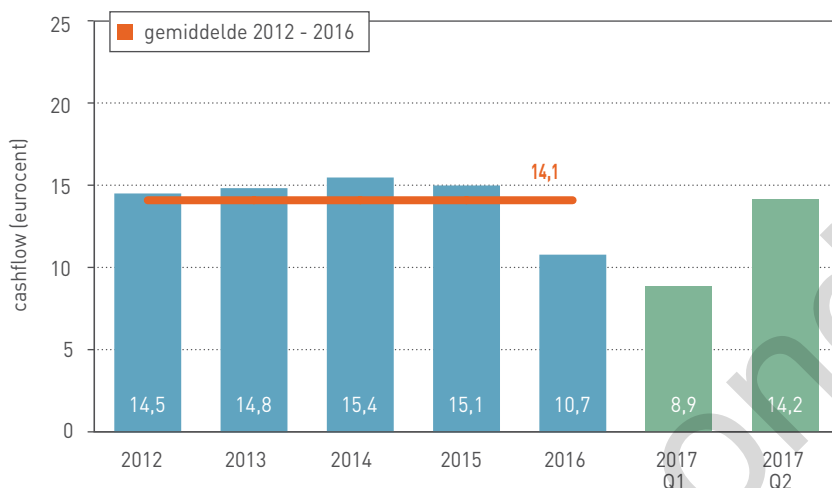
De sectorgemiddelde operationele cashflow (exclusief mestafzetkosten, pachten en premies) voor de periode 2012-2016 bedroeg circa 12 cent/liter. De weergegeven cashflow houdt geen rekening met de superheffing die in het melkjaar 2014-2015 eventueel moest betaald worden, wel met de Comeos-toeslag in 2016. Met een gemiddelde operationele cashflow van 7,2 cent per liter was de rentabiliteit in 2016 ongezien slecht. Rekening houdend met de kredietlasten (kapitaalsaflossingen + rentes) die in Vlaanderen gemiddeld bijna 9 cent/liter bedragen, mestafzetkosten, pachten en premies, resulteerde dit voor een gemiddeld melkveebedrijf in een negatieve beschikbare cashflow. We spreken in dit geval van een *cashdrain*. De belangrijkste reden hiervoor was de lage melkprijs, het gevolg van een Europees overaanbod van melk na het wegvallen van het melkquotum.

De aantrekkende melkrijzen vanaf het vierde kwartaal 2016 zorgden in de eerste jaarhelft 2017 voor een bovengemiddelde cashflows van circa 14,5 cent per liter geproduceerde melk. Door de mondiaal gestegen vraag en het beperkter melkaanbod, evolueerden de melkrijzen en dus ook de cashflows in de positieve zin. Ook voor de tweede jaarhelft zijn de vooruitzichten gunstig.

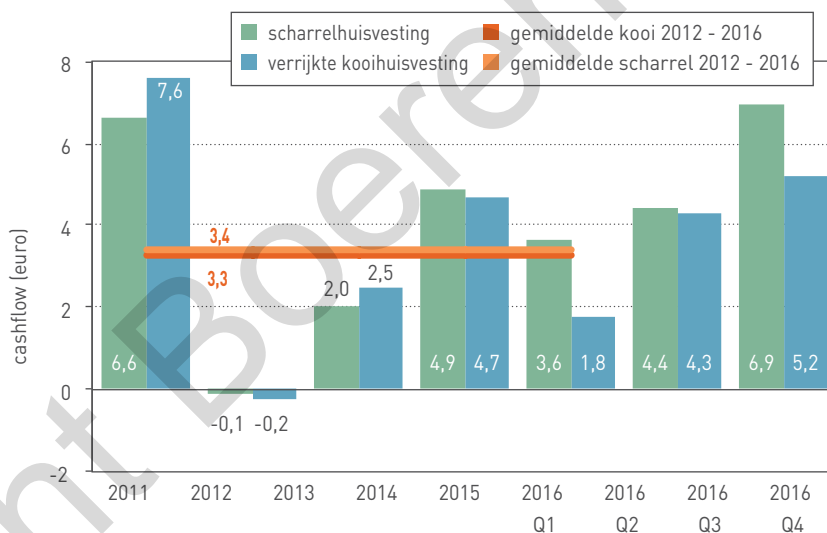
Pluimvee

Braadkippenhouderij In figuur 4 zie je de gemiddelde operationele cashflow per afgeleverde braadkip voor de periode 2012-2016 en voor de eerste twee kwartalen van 2017.

In de braadkippenhouderij bedroeg de cashflow exclusief kredietlasten voor de jaren 2012-2016 gemiddeld circa 14 cent per afgeleverde braadkip. Opvallend is dat in de periode 2012-2015 de rentabili-

Figuur 4 Evolutie operationele cashflow per afgeleverde braadkip per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

Figuur 5 Evolutie operationele cashflow per leghen per jaar - Bron: KBC Land- en Tuinbouwcenter

teit erg stabiel was, met circa 15 cent per afgeleverde braadkip. In 2016 zien we echter een kentering. Door het verhoogde braadkippenaanbod in de Europa zakte de cashflow naar 10,7 cent. Ook het eerste kwartaal van 2017 was zwak. Het tweede kwartaal van dit jaar laat een gemiddelde rentabiliteit optekenen.

Leghennenhoudery Figuur 5 geeft de gemiddelde operationele cashflow per leghen weer voor de jaren 2012 tot 2016 en voor de eerste twee kwartalen van 2017, voor zowel de verrijktekooi- als de scharrelhuisvesting. Merk op dat het in de leghennenhoudery gebruikelijk is om een deel van de markschommelingen in te dekken via contracten.

In de leghennenhoudery bedroeg de sectorgemiddelde operationele cashflow per leghen (exclusief kredietlasten) voor de periode 2012-2016 ongeveer 3,3 euro

in de verrijktekooihuisvesting en circa 3,4 euro voor de scharrelhuisvesting, met grote schommelingen over de jaren. Sinds 2015 liggen de operationele cashflows voor de scharrelhuisvesting systematisch boven deze voor de kooihuisvesting. Dat is het gevolg van het verschil in de eierrijzen voor beide huisvestings-systemen.

De gemiddelde operationele cashflow in 2016 was behoorlijk voor de scharrelhuisvesting (3,6 cent per leghen) maar zwak voor de kooihuisvesting (1,8 cent per leghen).

2017 laat voor de eerste jaarhelft positieve resultaten zien, zowel voor de kooi- als voor de scharrelhuisvesting. Deze resultaten zijn het gevolg zijn van behoorlijke eierrijzen. ■